

РЕШЕНИЕ

№ 39288

гр. София, 12.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав, в
публично заседание на 15.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **4002** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по настоящото дело е образувано на основание Решение №3588/31.03.2026 г., постановено по адм.д. №1525/2026 г., с което ВАС е отменил Решение №41978 от 15.12.2025 г., постановено по адм. дело №7211/2025 г. по описа на Административен съд – София град и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

Предмет на съдебен контрол е Заповед №4870/22.05.2025 г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите /КЗП/, с която на основание чл.68л, ал.1, вр. чл.68в, вр. чл.68г, ал.1 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/, на „Профи Кредит България“ ЕООД е забранено при упражняване на своята дейност да използва нелоялна търговска практика по смисъла на чл.68г, ал.1, вр. чл.68в от ЗЗП, а именно кредиторът неправомерно да изисква в предоставен преди сключването на договора за кредит Стандартен европейски формуляр такса за извънсъдебно събиране на вземане при забава от кредитополучателя, без да му се дължи.

В жалбата се поддържат доводи за незаконосъобразност на заповедта на основанията по чл.146, т.2, т.3 и т.4 АПК. Сочи се, че са допуснати съществени процесуални нарушения – дружеството не е уведомено за започване на производството по чл. 26 АПК, като не бил спазен срокът по чл.57, ал.1 АПК, а актът не е бил връчен по реда на чл. 61 АПК. Предвид това жалбоподателят сочи, че е било нарушено правото му на защита. Твърди се, че заповедта е немотивирана, като в нея не се съдържа разпоредителна част и не е посочен органа, пред който подлежи на оспорване, в нарушение на чл.59, ал.2, т.4, т.5 и т.7 АПК. По същество се поддържа, че таксите за извънсъдебно събиране представляват обезщетение за реално извършени разходи, обусловени от забавата на длъжника, чието посочване в стандартния европейски формуляр е изискване на

Приложение № 2 към ЗПК, поради което същите са дължими. Излагат се съображения, че не е налице търговска практика по смисъла на §13, т.23 ДР ЗЗП, че поведението не противоречи на изискванията за добросъвестност и професионална компетентност и не води до съществено изменение на икономическото поведение на средния потребител, както и че органът не е извършил преценка на практиката през призмата на средния потребител. По изложените съображения се иска отмяна на заповедта. Претендира се присъждане на разноски.

Ответникът – Председателя на КЗП, чрез процесуалния си представител гл. юрисконсулт Х. Г., счита жалбата за неоснователна, поради което моли същата да бъде отхвърлена. Претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

По делото са събрани писмени доказателства, включително съдържащите се в приложената в заверено копие на образуваната пред КЗП преписка.

Административен съд - София-град, в настоящия съдебен състав, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството пред КЗП е образувано по жалба с вх.№ Ц-00137/23.01.2025г., постъпила в ТО М. при КЗП, в която потребител твърди, че при сключването на два броя договора за потребителски кредит е представена подвеждаща и заблуждаваща информация от кредитора „Профи Кредит България“ ЕООД. Към жалбата е приложен Договор за потребителски кредит № 40027400464/05.08.2024г., ведно с приложенията към него.

На 12.03.2025 е извършена проверка, резултатите от която са обективирани в Констативен протокол №К-2772060 от същата дата, връчен по надлежния ред на представител на дружеството. В хода на проверката е изискана информация за кредит в размер на 2000 лв. за срок от 12 месеца, за което са представени 2бр. Стандартен европейски формуляр /СЕФ/ за предоставяне на информация за потребителски кредит, единият за кредит, по който се изисква обезпечение - солидарен длъжник, а другият без обезпечение.

В двата СЕФ в Част 4. Свързани с договора разходи: т.4.6. Разходи, дължими при просрочени плащания. Наличието на неплатени вноски може да доведе до сериозни неблагоприятни за Вас последици /включително принудително изпълнение/ и да затрудни получаването на кредит в бъдеще“, трябва да бъде записана следната информация: „Вие трябва да платите / приложимата лихва и начините на изчисляването ѝ, и когато е приложимо, лихви за просрочие/ за просрочени плащания.

При извършване на проверката, в двата броя СЕФ, предоставени на служителите на КЗП в Част 4. Свързани с договора разходи: т.4.6., е записана друга информация : „Вие трябва да платите (приложимата лихва и начините на изчисляването ѝ, и когато е приложимо, лихви за просрочие/ за просрочени плащания) Договорената лихва върху непогасената главница; законната лихва върху просрочената от Вас вноска: други такси съгласно актуалната Тарифа и действащото законодателство; държавни такси, адвокатски хонорари/юрисконсултски възнаграждения и възнаграждения на съдебен изпълнител, съгласно техните тарифи.“

С писмо ВХ. № Ц-00-137 от 20.03.2025 г. на електронната поща на ТО М. при КЗП от дружеството „Профи Кредит България“ ЕООД са представени следните документи : Договор за потребителски кредит Профи Кредит Стандарт №40024855184 от 09.04.2024 г.; Договор за потребителски кредит Профи Кредит Стандарт №40027400464 от 05.08.2024 г. и Писмено становище от „Профи Кредит България“ ЕООД.

След извършена проверка и запознаване с Договор №40024855184 от 09.04.2024г., проверяващите установили, че същият е сключен за кредит в размер на 5000 лева, който следва да се издължи на 36 /тридесет и шест/ броя месечни вноски, всяка в размер на 242.40 лв. при следните параметри:

- Сума на кредита: 5000.00 лева Срок на кредита 36 месеца;
- Размер на вноската по кредита: 242.20 лева, ГПР 49.07%, Годишен лихвен процент 41.00%;
- Лихвен процент на ден: 0.11% Дължима сума по кредита: 8726.74 лева";

Регламентирано е също, че при кандидатстването си за потребителски кредит кредитополучателят изрично е поискал да закупи допълнителни незадължителни услуги, които са посочени в Т.V от договора, като възнаграждението за тях е следното: за допълнителна услуга „Фаст“, сума в размер на 2250.00 лв.; за допълнителна услуга „Флекси“, сума в размер на 2950.00 лв.

В него е посочено също, че възнаграждението за поисканата и закупена допълнителна, незадължителна услуга, става изискуемо с подписването на договора за потребителски кредит, но се разсрочва за срока на договора на равни месечни вноски и се добавя към месечните вноски за погасяване на кредита, като в случая размерът на вноската за закупените допълнителни услуги е 144.44 лв.

Към договора е приложен погасителен план. В колона № 5 от плана е посочен размер на вноската ПО кредита в размер на 242.40 лв. В колона №3 е посочено, каква част от погасителната вноска е за погасяване на главницата, а в колона № 4 - лихвата. В колона №6 от плана е записан размерът на възнаграждението за предоставяне на допълнителна услуга в размер на 144.44 лв. към всяка погасителна вноска и в колона №7 е посочен общ размер на вноската в размер на 386.84 лв. /погасителна вноска плюс възнаграждение за предоставяне на допълнителна услуга/ или общо дължими по договора - 13926.24 лв. /36 бр. X 386.84 лв./.

В Общите условия към договора - т.15.1. е регламентирано, че допълнителната услуга „Фаст“ предоставя право на кредитополучателя за приоритетно разглеждане и становище на искането му за отпускане на потребителски кредит преди кредитоискателите, незакупили тази допълнителна услуга, в рамките на 1 /един/ час от постъпване на искането му.

В Общите условия към договора - т.15.2. е регламентирано, че допълнителната услуга „Флекси“ предоставя право на потребителя да променя едностранно погасителния си план на кредита.

Безспорно установено е, че дължимата сума за двете услуги в размер общо на 5200 лв. е повече от главницата на предоставения кредит - 5000 лв., а от искането за кредит е видно, че източник на дохода на кредитополучателя е пенсия по болест, в нисък размер, което е наложило да изтегли кредит от небанкова институция и да се съгласи с всички условия по договора.

В хода на производство е проверен и представения втори договор №40027400464 от 05.08.2024 г., сключен с потребителя, от съдържанието на който проверяващите установили, че е със същото съдържание като Договор №40024855184 от 09.04.2024г. Със сключването му на потребителя е предоставен кредит в размер на 1000 лева, който следва да се издължи с 30 /тридесет/ месечни вноски, всяка в размер на 53.81 лв. Параметрите на договора са регламентирани отново в т.6, където е посочено следното: „Сума на кредита: 1000.00 лева; Срок на кредита 30 месеца; Размер на вноската по кредита: 53.81 лева, ГПР 49.02%, Годишен лихвен процент 41.00% и Лихвен процент на ден: 0.11% Дължима сума по кредита: 1614.05 лева". Регламентирано е също, че при кандидатстването си за потребителски кредит кредитополучателят изрично е поискал да закупи допълнителни незадължителни услуги, които са посочени в т. 5 от договора, като възнаграждението за тях е, както следва: за допълнителна услуга „Фаст“ сума в размер на 450.00 лв.; за допълнителна услуга „Флекси“ сума в размер на 520.00 лв.

Възнаграждението за поисканата и закупена допълнителна, незадължителна услуга, става изискуемо с подписването на договора за потребителски кредит, но се разсрочва за срока му на равни месечни вноски и се добавя към всяка от тях за погасяване на кредита. В случая размерът на вноската за закупените допълнителни услуги е 32.33 лв., като в погасителния план към договора тези вноски са съразмерно прибавени към месечните погасителните вноски и в колона

„Общ размер на месечна вноса" е записана сума в размер на 86.14 лв., или общо, дължими, по договора - 2584.20 лева /30бр. x 86,14лв./

На 20.03.2025 г. от страна на „Профи Кредит България“ ЕООД е подадено становище до КЗП Териториално отделение М., в което дружеството е заявило, че размерът на възнаграждението за представяне на допълнителните услуги не е включено в размера на годишния процент разходи.

Представена е с преписката докладна записка с изх. №М-02-76/16.052.2025 г. от главен директор на ГД " Контрол на пазара" при КЗП, в която са изложени констатации във връзка с извършената проверка от служителите на ТО М. по Раздел III „Нелоялни търговски практики“ от ЗЗП на „Профи Кредит България“ ЕООД. Докладната записка е разгледана на проведено на 21.05.2025 г. заседание на КЗП. Видно е от представеното извлечение от протокол /л. 215 и сл./, че Комисията е приела единодушно, че с поведението си „Профи Кредит България“ ЕООД уврежда икономическите интереси на потребителите и осъществява общия състав на нелоялна търговска практика по чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП /Търговска практика, свързана с предлагането на стока или услуга е нелоялна, ако противоречи на изискването на добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когато засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители/.

След извършена преценка на фактите и обстоятелствата е издадена процесната Заповед №4870/22.05.2025 г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите, с която на дружеството е забранено при упражняване на своята дейност да използва нелоялна търговска практика по смисъла на чл.68г, ал.1, вр. чл.68в от Закона за защита на потребителите, а именно, кредиторът неправомерно да изисква в предоставен преди сключване на договор за кредит Стандартен европейски формуляр /СЕФ/ такси за извънсъдебно събиране на вземане при забава от кредитополучателите, без да са му дължими.

В мотивите на оспорения акт, административният орган е приел, че в двата броя СЕФ предоставени на служителите на КЗП в Част 4. Свързани с договора разходи: т.4.6., е записана друга информация, относно други, извънсъдебни такси, които не трябва да са дължими от потребителя, съобразно разпоредбата на чл.33, ал.1 от ЗПК, която гласи, че „При забава на потребителя кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата, като в чл.33, ал.2 от ЗПК изрично е посочено, че „Когато потребителят забави дължимите от него плащания по кредита, обезщетението за забава не може да надвишава законната лихва“.

Заповедта е връчена на жалбоподателя на 11.06.2025 г., а жалбата е подадена на 25.06.2026 г.

Други относими доказателства не са ангажирани от страните по делото.

При така установеното от фактическа страна и след като извърши дължимата на основание чл. 168, ал. 1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл. 146 АПК, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна, при наличие на правен интерес, срещу подлежащ на обжалване административен акт и в законоустановения 14-дневен срок, поради което е процесуално допустима и подлежи на разглеждане по същество.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, като съображенията за това са следните:

Оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган – Председателя на Комисията за защита на потребителите, като компетентността му произтича от разпоредбата на чл. 68л, ал. 1 ЗЗП, която предвижда, че когато Комисията за защита на потребителите установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането ѝ. В тази връзка съдът приема, че не се констатира порок на акта по см. на чл. 146, т.

1 АПК.

Заповедта е издадена в изискуемата писмена форма, посочени са както фактическите, така и правните основания за издаването ѝ, което осигурява възможност на жалбоподателя да разбере волята на административния орган и да организира адекватно защитата на правата и интересите си. Мотивите на акта, като единство от фактически и правни основания за издаването му, имат съществено значение и при осъществяване на съдебния контрол за законосъобразност, тъй като липсата им възпрепятства този контрол и представлява самостоятелно основание за отмяна на издадения акт като нарушение на неговата форма. В случая са налице ясни мотиви и разпоредителна част, от които по несъмнен начин може да се направи извод какви са причините за постановената забрана за използване на нелоялна заблуждаваща търговска практика.

Не се установяват и съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да обосноват отмяна на акта на това основание. Изискванията на чл. 26 и чл. 34–36 АПК са изпълнени, правото на участие на дружеството в производството, а оттам и правото му на защита, не е накърнено, поради което възраженията в тази насока са неоснователни. От приетите писмени доказателства се установява, че производството е образувано в съответствие с чл. 68л, ал. 4, пр. 2 ЗЗП, че в хода му са изяснени релевантните факти и са събрани относимите доказателства, както и че представените от дружеството документи са проверени от длъжностни лица на КЗП и са обсъдени при постановяване на акта. На редовно заседание, проведено на 21.05.2025 г. и отразено в протокол № 27, Комисията е приела с единодушие, че дружеството е осъществило общия състав на нелоялна търговска практика по чл. 68г, ал. 1 ЗЗП, въз основа на което е издадена и оспорената заповед.

Предвид гореизложеното съдът приема, че актът е постановен в съответствие с процесуалните правила за това, като органът не е допуснал съществени нарушения на административнопроизводствените правила, водещи до отмяната му на процесуално основание, поради което следва да се извърши проверка за съответствието на акта с материалния закон.

По отношение на приложението на материалния закон, настоящият съдебен състав съобрази следното:

Правното основание на заповедта е чл. 68л, ал. 1 ЗЗП, съгласно който при установена нелоялна търговска практика председателят на КЗП издава заповед, с която забранява прилагането ѝ, а по силата на чл. 68в ЗЗП нелоялните търговски практики са забранени. Легалната дефиниция на „търговска практика“ се съдържа в §13, т.23 ДР ЗЗП – всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. Според чл. 68г, ал. 1 ЗЗП търговската практика е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когото засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато практиката е насочена към определена група. Съгласно §13, т.25 ДР ЗЗП „съществено изменение на икономическото поведение на потребителите“ е използването на търговска практика, която намалява значително способността на потребителя да вземе информирано решение и води до вземане на търговско решение, което той не би взел без нея.

С посочените разпоредби е транспонирана Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11.05.2005 г. относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар (§13а, т. 12 ДР ЗЗП). Съображение 18 от преамбюла на Директивата възприема като база за сравнение средния потребител, който е сравнително добре информиран, наблюдателен и предпазлив, при отчитане на

обществените, културни и лингвистични фактори съобразно тълкуването на Съда на Европейския съюз, като същевременно предвижда и защита на потребителите, чиито качества ги правят особено уязвими към нелоялни търговски практики.

В случая по несъмнен начин се установи, че в предоставяния преди сключването на договора за кредит СЕФ кредиторът вписва като дължими при забава, освен договорната и законната лихва, и „други такси съгласно актуалната Тарифа“, държавни такси, адвокатски хонорари, юрисконсултски възнаграждения и възнаграждения на съдебен изпълнител. Това противоречи на императивната разпоредба на чл. 33, ал. 1 ЗПК, по силата на която при забава на потребителя кредиторът има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата, както и на ал.2 на същия член, която забранява обезщетението за забава да надвишава законната лихва. Ето защо посочените в СЕФ такси за извънсъдебно събиране на вземането не се дължат от потребителя. Доводът на жалбоподателя, че тези такси съставляват обезщетение за действително направени разходи, не намира опора в закона – чл. 33 ЗПК изчерпателно урежда правата на кредитора при забава, а Приложение № 2 към ЗПК изисква в т. 4.6 на СЕФ да се посочат само приложимата лихва и, когато е приложимо, лихвата за просрочие, но не и такси, каквито законът не допуска.

Безспорно е, че „Профи Кредит България“ ЕООД е търговец по смисъла на § 13, т. 2 ДР ЗЗП и че предоставянето на СЕФ на потребителите преди сключването на договора е пряко свързано с предоставянето на финансова услуга, т.е. съставлява търговска практика по § 13, т. 23 ДР ЗЗП. Вписването в преддоговорната информация на недължими по закон разходи противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност, тъй като професионалният кредитор е длъжен да познава и да спазва императивните норми на ЗПК. Същевременно тази информация е от естество да заблуди средния потребител относно действителните икономически последици от забавата и относно общия обем на разходите по кредита и по този начин да повлияе на решението му дали и при какви условия да сключи договора. Това важи в още по-голяма степен за потребителите с ниски доходи, към които е насочена дейността на дружеството и които са особено уязвими към подобни практики. Ето защо съдът намира, че процесната практика осъществява общия състав на нелоялна търговска практика по чл.68г, ал.1, вр. чл. 68в ЗЗП, както правилно е приел административният орган.

Оспореният акт съответства и на целта на закона по чл. 68б във връзка с чл. 1, ал. 2, т. 3 ЗЗП – защита на потребителите срещу нелоялни търговски практики преди, по време на и след отправянето на предложение от търговец към потребител и сключването на договор за продажба на стоки или предоставяне на услуги.

При този изход на спора на жалбоподателя не се дължат разноски, а претендираното от ответника юрисконсултско възнаграждение ще следва да се присъди на юридическото лице, в състава на което е органът, издал оспорения административен акт на основание чл.143, ал.4 АПК. Относим към чл.37 от Закона за правната помощ, вр. чл.24 от Наредбата на заплащане на правната помощ в редакцията ѝ към датата на разглеждане на делото в открито съдебно заседание, неговият размер следва да бъде определен на 102.25 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 АПК, Административен съд – София-град, II отделение, 52-ри състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „Профи Кредит България“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] срещу Заповед № 4870/22.05.2025 г. на Председателя на Комисията за защита на потребителите, издадена на основание чл.68л, ал.1, вр. чл.68в и чл.68г, ал.1 от Закона за защита на потребителите.

ОСЪЖДА „Профи Кредит България“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за защита на потребителите сумата от 102.25 евро разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: